

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਪਲਸ

ਭਾਗ VIII - ਅਪ੍ਰੈਲ 2021

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀ ਸੰਪਰਕ

ਇਕੁਈਫੈਕਸ ਸਿਡਬੀ

ਕਿਰਨ ਸਮੁੰਦਰਾਲਾ
ਵੀਪੀ - ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ

kiran.samudrala@equifax.com

ਸਰੂਤੀ ਜੋਸ਼ੀ

ਏਵੀਪੀ - ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ

shruti.joshi@equifax.com

ਖਯਾਤੀ ਖਜੂਰੀਆਏਐੱਮ -
ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ

khayati.khajuria@equifax.com

ਵੰਦਨਾ ਪੰਚਾਲ

ਸੀਨੀਅਰ ਸਾਬਕਾ -
ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ

vandana.panchal@equifax.com

ਸਿਡਬੀ

ਐੱਸਆਈਡੀਬੀਆਈ/ ਸਿਡਬੀ
ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਭਾਨੂ

ਸੀਜੀਐੱਮ - ਈਆਰਡੀਏਵੀ

erdav@sidbi.in

ਰੰਗਦਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵਤੀ

ਡੀਜੀਐੱਮ - ਈਆਰਡੀਏਵੀ

erdav@sidbi.in

ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

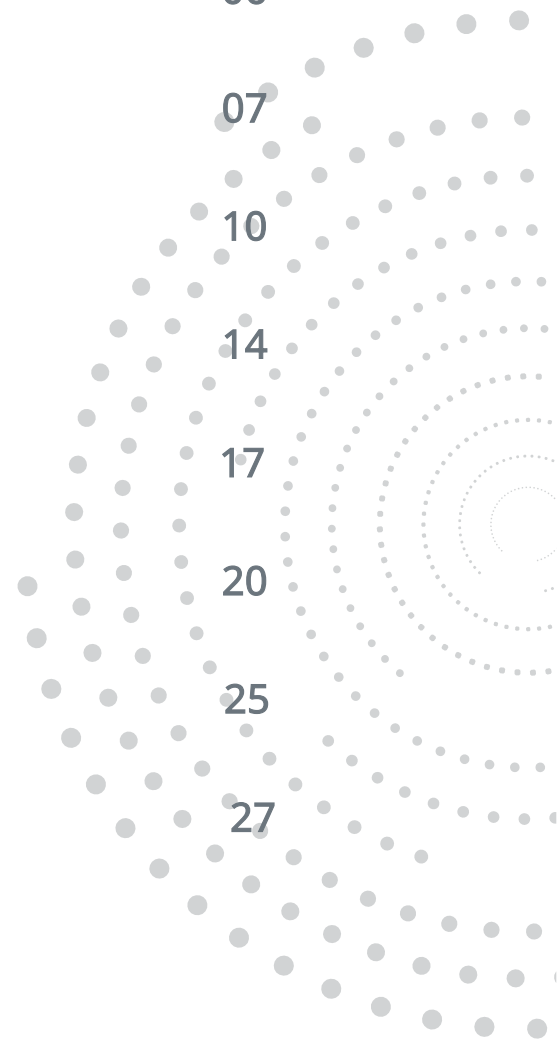
ਏਐੱਮ - ਈਆਰਡੀਏਵੀ

rameshk@sidbi.in

“ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਪਲਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੰਸਕਰਣ ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ, ਮਣੀਪੁਰੀ, ਤੇਲਗੂ, ਅਸਾਮੀ, ਤਮਿਲ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਉਡੀਆ, ਮਰਾਠੀ ਅਤੇ ਬੋਡੋ ਸਮੇਤ 12 ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ <https://www.sidbi.in/en/microfinance-pulse-all-edition> 'ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ।”

ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ

- › ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ 04
- › ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 06
- › ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ 07
- › ਪੈਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਰੁਝਾਨ 10
- › ਉਦਯੋਗ ਜੋਖਮ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ 14
- › ਭੂਗੋਲਿਕ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ 17
- › ਵਿਆਪਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ: ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 20
- › ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ / ਐਸਪੀਰੇਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 25
- › ਅਸਾਮ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ 27

ਕਾਰਜਕਾਰੀ
ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਪਲਸ ਦਾ 8 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ 31 ਦਸੰਬਰ, 2020 ਤੱਕ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਪਲਸ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਜ਼ਟਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ।

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ 2020 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ 6 ਕਰੋੜ ਲਾਈਵ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਬੁੱਕ ਆਕਾਰ 228,818 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਇਆ 16% ਵਧਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਕੁੱਲ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ 42% ਅਤੇ ਐਕਟਿਵ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ 39% ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਕੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'20 ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਵੰਡਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਪਿਛਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਰਕਮ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡ ਵਿੱਚ 84% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'20 ਵਿੱਚ ਵਾਂਞੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 97% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 0 ਤੋਂ 10000 ਟਿਕਟ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੇ ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'19 ਤੋਂ ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'20 ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 240% ਦਾ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਸਤਨ ਟਿਕਟ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'19 ਤੋਂ ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'20 ਤੱਕ 5% ਦਾ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਨੈਗੇਟਿਵ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ 1+ ਘਾਟੇ 20.68% 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸੈਕਟਰਾਂ ਨੇ 60000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਿਕਟ ਆਕਾਰ ਦੀ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ 90+ ਘਾਟੇ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ ਹਨ।

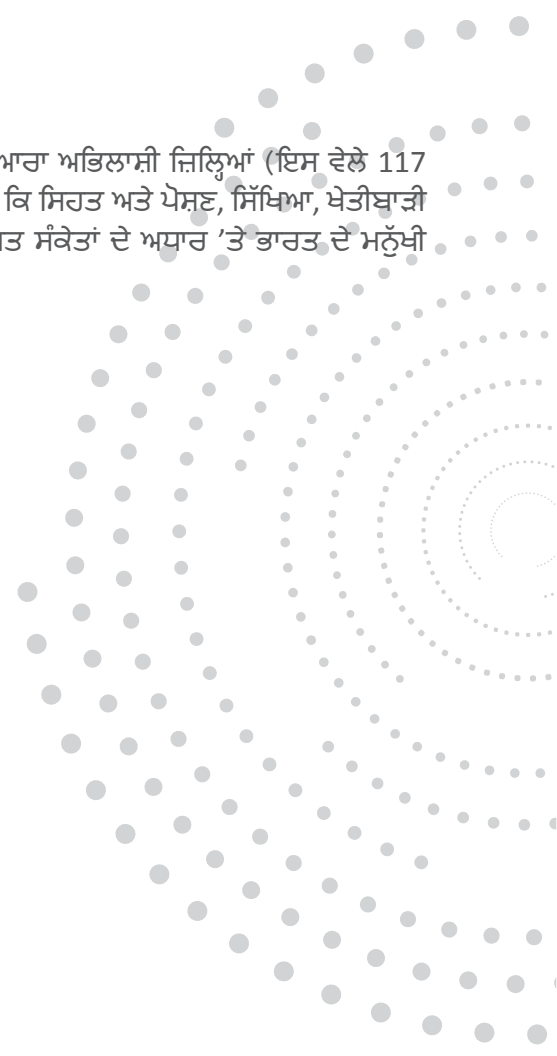
ਚੋਟੀ ਦੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ 55% ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਕਾਇਆ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 15% ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ, ਚੋਟੀ ਦੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ 90+ ਘਾਟੇ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 2.36% ਸੀ। ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ, ਚੋਟੀ ਦੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ 90+ ਘਾਟੇ 8.97% 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ, ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ '28,256 ਕਰੋੜ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ 42% ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ - ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਦਾ 36% ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ - ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 90+ ਘਾਟੇ ਹਨ।

31 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਐਕਟਿਵ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ 7% ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ 17% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ ਦੇ ਏਟੀਐੱਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਘਾਟੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ 90+ ਘਾਟੇ ਵਧੇਰੇ ਹਨ। ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਪੱਧਰ ਦੇ 3% ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਾਧੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 11.5% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ।

ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 5% ਦਾ ਨੈਗੇਟਿਵ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦਸੰਬਰ 2019 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 90+ ਘਾਟੇ ਵਧੇ ਹਨ। ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'19 ਤੋਂ ਓ.ਐੱਨ.ਡੀ'20 ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਸਰੋਤ 79% ਵਧੇ ਹਨ।

ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

- ਏਟੀਐੱਸ (ਐਸਟਨ ਟਿਕਟ ਦਾ ਆਕਾਰ) = ਵੰਡੀ ਗਈ ਰਕਮ / ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ
- ਡੀਪੀਡੀ = ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ
- ਈਵ ਪੀਓਐੱਸ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਐਕਟਿਵ ਕਰਜ਼ੇ = 0 ਤੋਂ 179 ਡੀਪੀਡੀ + ਨਵੇਂ ਖਾਤੇ + ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ
- ਐੱਮਐੱਫਆਈ = ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਸੰਸਥਾ
- ਪੀਓਐੱਸ = ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਇਆ
- ਯੂਟੀ = ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ (ਏਡੀ) - ਜਨਵਰੀ 2018 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ (ਇਸ ਵੇਲੇ 117 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪੋਸ਼ਣ, ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਰਗੇ ਸੰਯੋਜਤ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਕੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
- 1-179 = 1 ਤੋਂ 179 ਡੀਪੀਡੀ / ਲਾਈਵ ਪੀਓਐੱਸ
- 1-29 = 1 ਤੋਂ 29 ਡੀਪੀਡੀ / ਲਾਈਵ ਪੀਓਐੱਸ
- 30-59 = 30 ਤੋਂ 59 ਡੀਪੀਡੀ / ਲਾਈਵ ਪੀਓਐੱਸ
- 60-89 = 60 ਤੋਂ 89 ਡੀਪੀਡੀ / ਲਾਈਵ ਪੀਓਐੱਸ
- 90-179 = 90 ਤੋਂ 179 ਡੀਪੀਡੀ / ਲਾਈਵ ਪੀਓਐੱਸ
- 30+ ਘਾਟੇ = 30-179 ਡੀਪੀਡੀ / ਲਾਈਵ ਪੀਓਐੱਸ
- 90+ ਘਾਟੇ = 90-179 ਡੀਪੀਡੀ / ਲਾਈਵ ਪੀਓਐੱਸ
- ਓਐੱਨਡੀ'19 = ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2019
- ਜੇਐੱਫਐੱਮ'20 = ਜਨਵਰੀ 2020 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 2020
- ਏਐੱਮਜੇ'20 = ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਤੋਂ ਜੂਨ 2020
- ਜੇਏਐੱਸ'20 = ਜੁਲਾਈ 2020 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 2020
- ਓਐੱਨਡੀ'20 = ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020

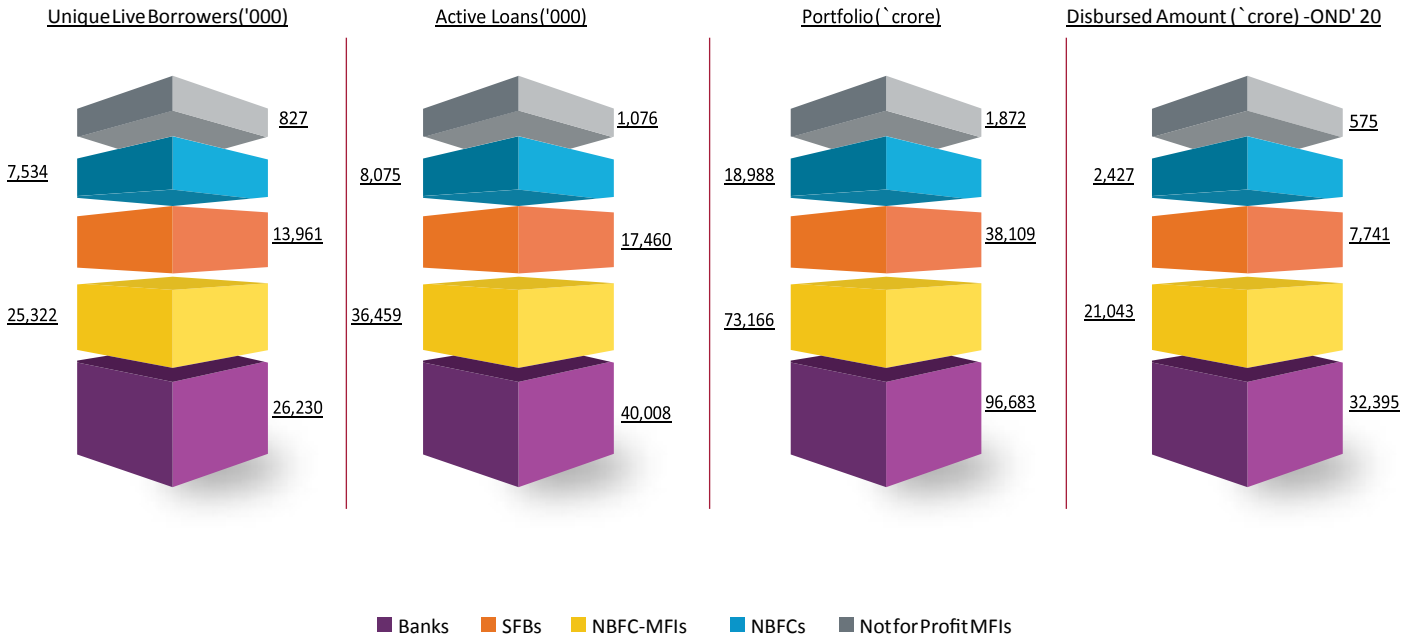

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਸਨੈਪਸ਼ਾਟ - 31 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ

Graph-01

Snapshot as on 30 th December 2020	Banks	SFBs	NBFC-MFIs	NBFCs	Not for Profit MFIs	Total Industry
Unique Live Borrowers ('000)	26,230	13,961	25,322	7,534	827	73,874
Active Loans ('000)	40,008	17,460	36,459	8,075	1,076	103,078
Portfolio (` crore)	96,683	38,109	73,166	18,988	1,872	228,818
Disbursed Amount (` crore) - OND' 20	32,395	7,741	21,043	2,427	575	64,181
Average Ticket Size (`) - OND' 20	31,955	37,481	33,177	40,906	32,519	33,227
30+ Delinquency (POS)	14.63%	10.40%	13.44%	11.30%	3.53%	13.18%
90+ Delinquency (POS)	4.84%	4.44%	6.19%	2.27%	1.37%	4.96%

Table-01

- 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਬੁੱਕ ਆਕਾਰ 228,818 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਕੁੱਲ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ 42% ਅਤੇ ਐਕਟਿਵ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ 39% ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਕੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ 33% ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ - ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਓਐੱਨਡੀ'20 ਦੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਹੇ ਹਨ
- ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ ਦੇ ਏਟੀਐੱਸ ਉਦਯੋਗ ਏਟੀਐੱਸ ਨਾਲੋਂ 23% ਵੱਧ ਹਨ
- ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ ਦੇ 90+ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਭ ਵਾਲੀਆਂ ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

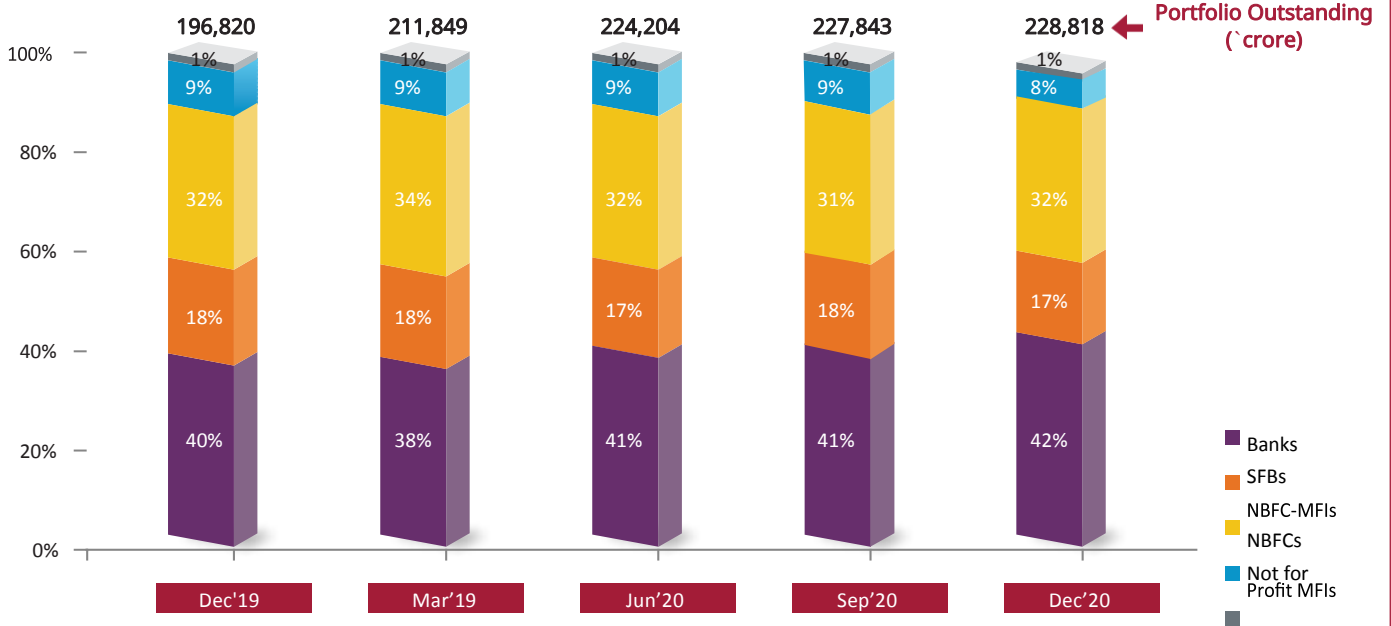
ਨੋਟ: ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 6 ਕਰੋੜ ਵਿਲੱਖਣ ਲਾਈਵ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਐੱਸਐੱਫਬੀ, ਬੈਂਕਾਂ, ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ - ਐੱਮਐੱਫਆਈ, ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਭ ਵਾਲੀਆਂ ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ।

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

Graph-02

Market Share Trends by Lender type

Portfolio Outstanding (` crore)

Particulars	Dec' 19	Mar' 20	Jun' 20	Sep' 20	Dec' 20
Banks	78,522	81,001	91,920	93,409	96,683
SFBs	34,964	38,986	39,225	42,682	38,109
NBFC-MFIs	62,982	72,110	71,342	70,142	73,166
NBFCs	18,753	18,073	19,875	19,838	18,988
Not for Profit MFIs	1,599	1,679	1,842	1,772	1,872
Total Industry	196,820	211,849	224,204	227,843	228,818
Q-o-Q growth rate %	-	8%	6%	2%	0%

Table-02

- ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ 16% ਵਧਿਆ
- ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਦੀ 23% ਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰ ਵੇਖੀ

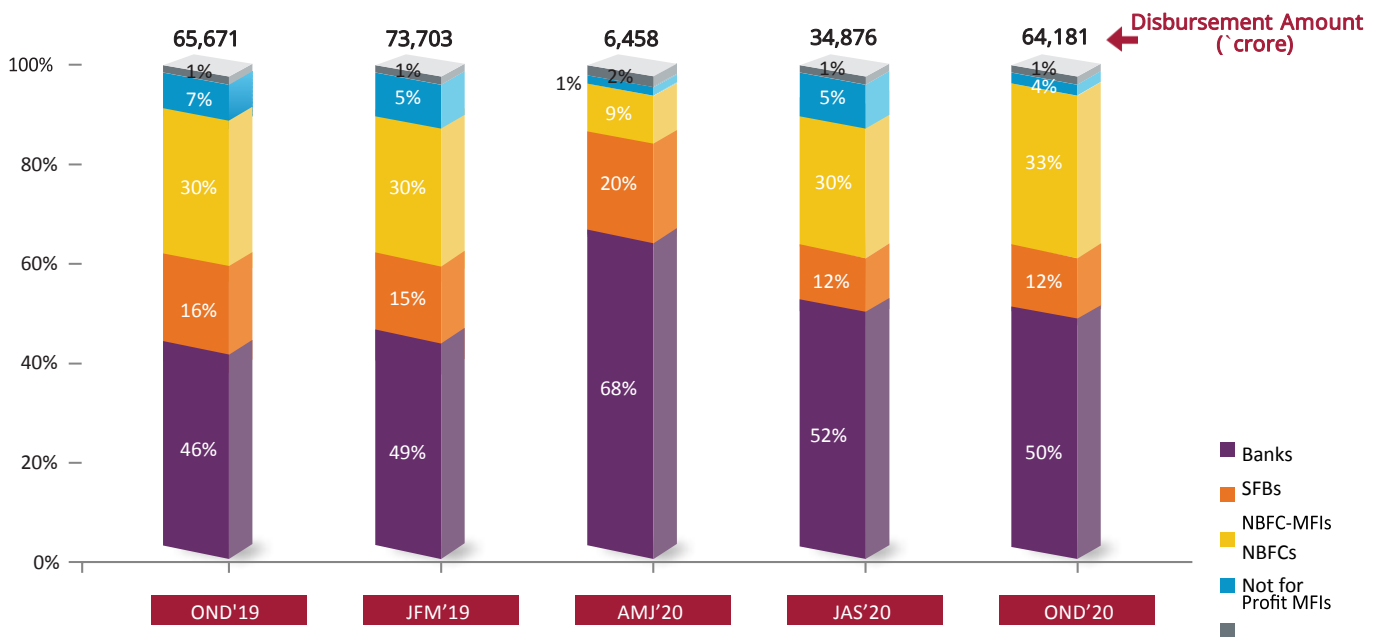

ਵੰਡ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

ਵੰਡ ਦੇ ਰੁਝਾਨ - ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ

Graph-03

Market Share Trends by Lender type

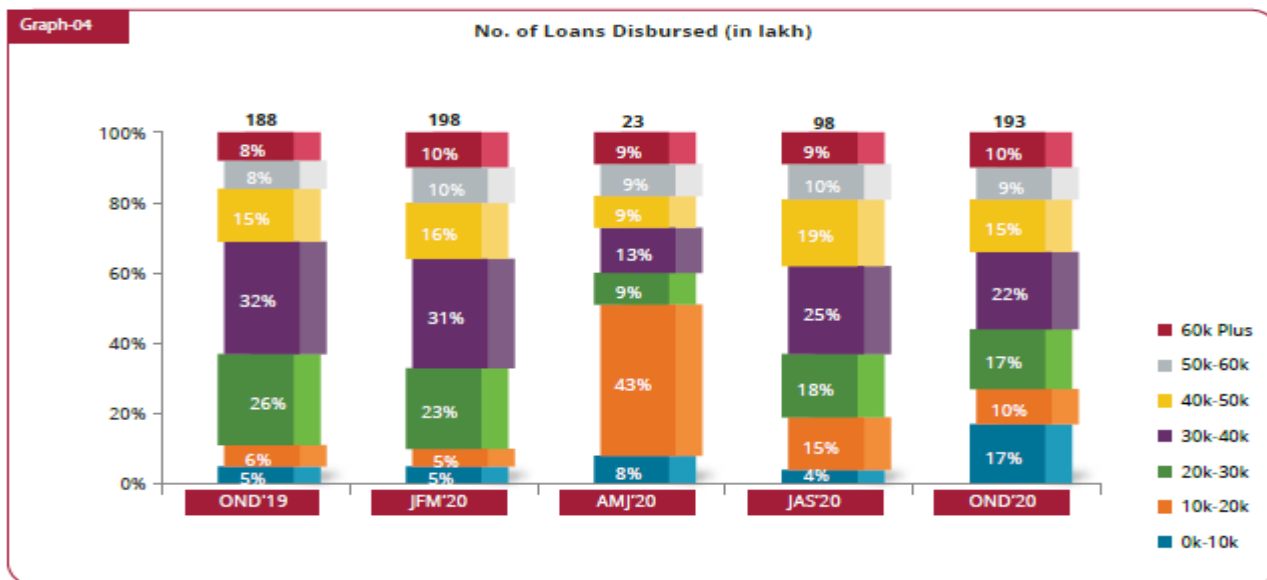
No. of Loans Disbursed (in lakh)

Lender Type	OND' 19	JFM' 20	AMJ' 20	JAS' 20	OND' 20
Banks	74	83	14	47	101
SFBs	30	31	5	12	21
NBFC-MFIs	69	71	2	32	63
NBFCs	12	11	1	5	6
Not for Profit MFIs	3	2	1	2	2
Total Industry	188	198	23	98	193

Table-03

- ਓਐਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁੜ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਵੰਡੇ ਹਨ। ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ - ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ ਅਤੇ ਐੱਸਐੱਫਬੀ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇਏਐੱਸ'20 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।
- ਪਿਛਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਓਐਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡ ਵਿੱਚ 84% ਦਾ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 97% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- ਓਐਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰਕੀਟ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗ ਟਿਕਟ ਆਕਾਰ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

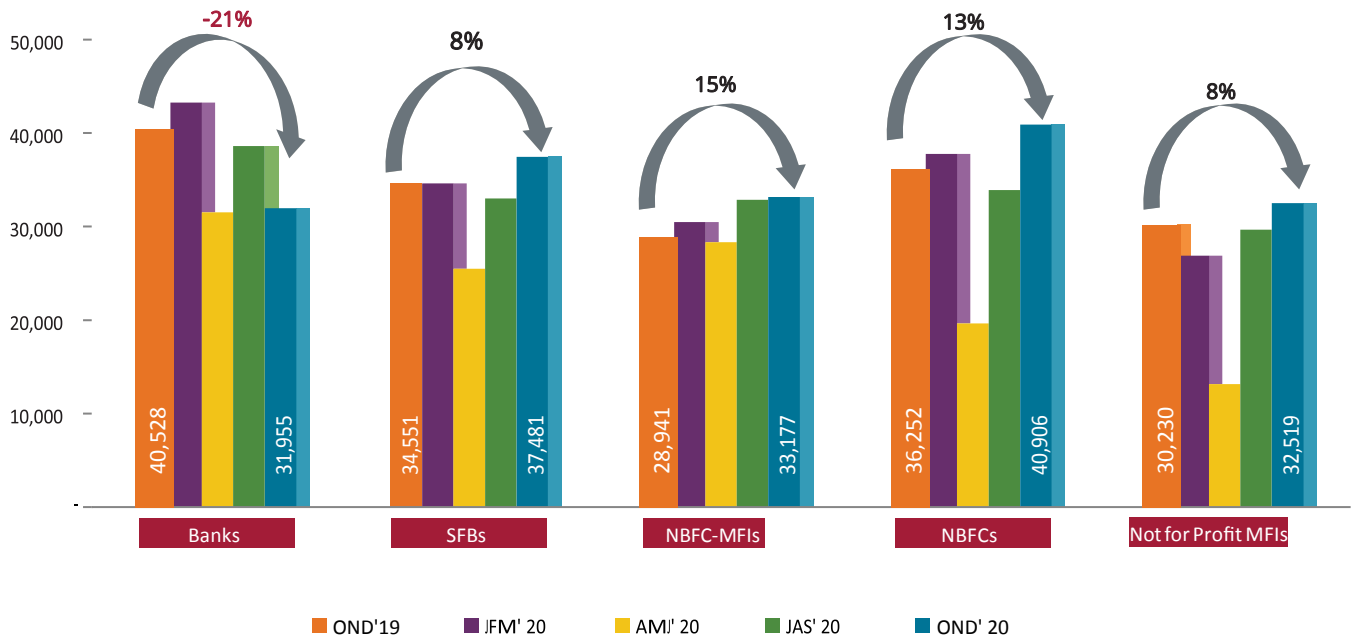
Ticket Size	No. of Loans Disbursed (in lakh)					Y-o-Y growth rate %
	OND' 19	JFM' 20	AMJ' 20	JAS' 20	OND' 20	
0K-10K	10	9	2	4	34	240%
10K-20K	12	11	10	15	20	67%
20K-30K	48	46	2	18	32	-33%
30K-40K	60	62	3	24	42	-30%
40K-50K	29	32	2	18	28	-3%
50K-60K	14	19	2	10	18	29%
60K Plus	15	19	2	9	19	27%
Total	188	198	23	98	193	3%
Q-o-Q loan disbursal growth rate %	-	5%	-88%	326%	97%	-
All India ATS (`)	34,904	36,842	28,640	35,620	33,227	-5%
Q-o-Q ATS growth rate %	-	6%	-22%	24%	-7%	-

Table-04

- ਓਐੱਨਡੀ'19 ਤੋਂ ਓਐੱਨਡੀ'20 ਤੱਕ, 0 ਕੇ - 10 ਕੇ ਟਿਕਟ ਆਕਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 240% ਦਾ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- 30 ਕੇ - 40 ਕੇ ਟਿਕਟ ਆਕਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
- ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਏਟੀਐੱਸ 5% ਘੱਟ ਰਹੀ, ਇਹ ਓਐੱਨਡੀ'19 ਵਿੱਚ 34,904 ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ ਓਐੱਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ 33,227 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਐਸਤਨ ਟਿਕਟ ਅਕਾਰ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

Graph-05

Average Ticket Size (in ₹)

Lender Type	OND' 19	JFM' 20	AMJ' 20	JAS' 20	OND' 20	Y-o-Y growth rate %
Banks	40,528	43,281	31,493	38,588	31,955	-21%
SFBs	34,551	34,615	25,450	33,032	37,481	8%
NBFC – MFIs	28,941	30,485	28,339	32,855	33,177	15%
NBFCs	36,252	37,776	19,627	33,940	40,906	13%
Not for Profit MFIs	30,230	26,883	13,149	29,670	32,519	8%
Pan India	34,904	36,842	28,640	35,620	33,227	-5%

Table-05

- ਓਐਨਡੀ'20 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਨਬੀਸੀਐੱਫ ਦੇ ਏਟੀਐੱਸ ਸਾਰੇ ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਹਨ।
- ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਓਐਨਡੀ'19 ਤੋਂ ਓਐਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ 21% ਦਾ ਨੈਗੇਟਿਵ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ – ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਨੇ ਓਐਨਡੀ'19 ਤੋਂ ਓਐਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਦਾ 15% ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

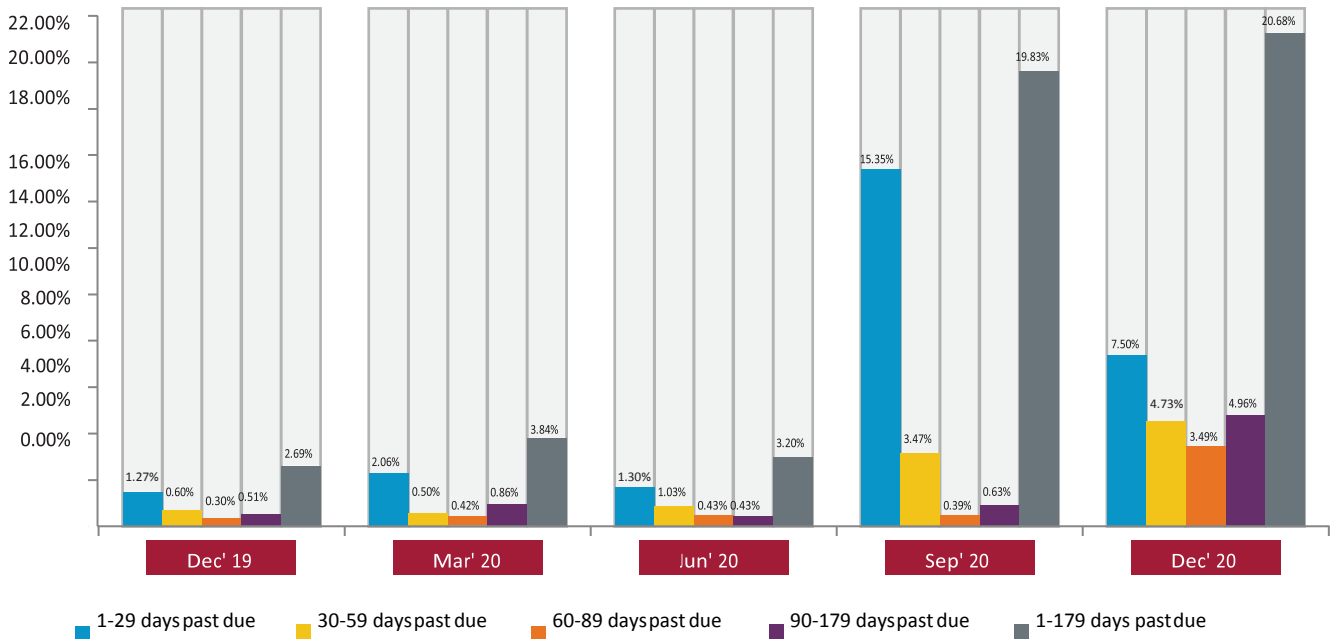

**ਉਦਯੋਗ ਜੋਖਮ
ਪ੍ਰੋਫਾਇਲ**

ਘਾਟੇ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

Graph-06

Delinquency by Days Past Due

Delinquency by Days Past Due

Reporting Quarter	1-29 days past due	30-59 days past due	60-89 days past due	90-179 days past due	1-179 days past due
Dec' 19	1.27%	0.60%	0.30%	0.51%	2.69%
Mar' 20	2.06%	0.50%	0.42%	0.86%	3.84%
Jun' 20	1.30%	1.03%	0.43%	0.43%	3.20%
Sep' 20	15.35%	3.47%	0.39%	0.63%	19.83%
Dec' 20	7.50%	4.73%	3.49%	4.96%	20.68%

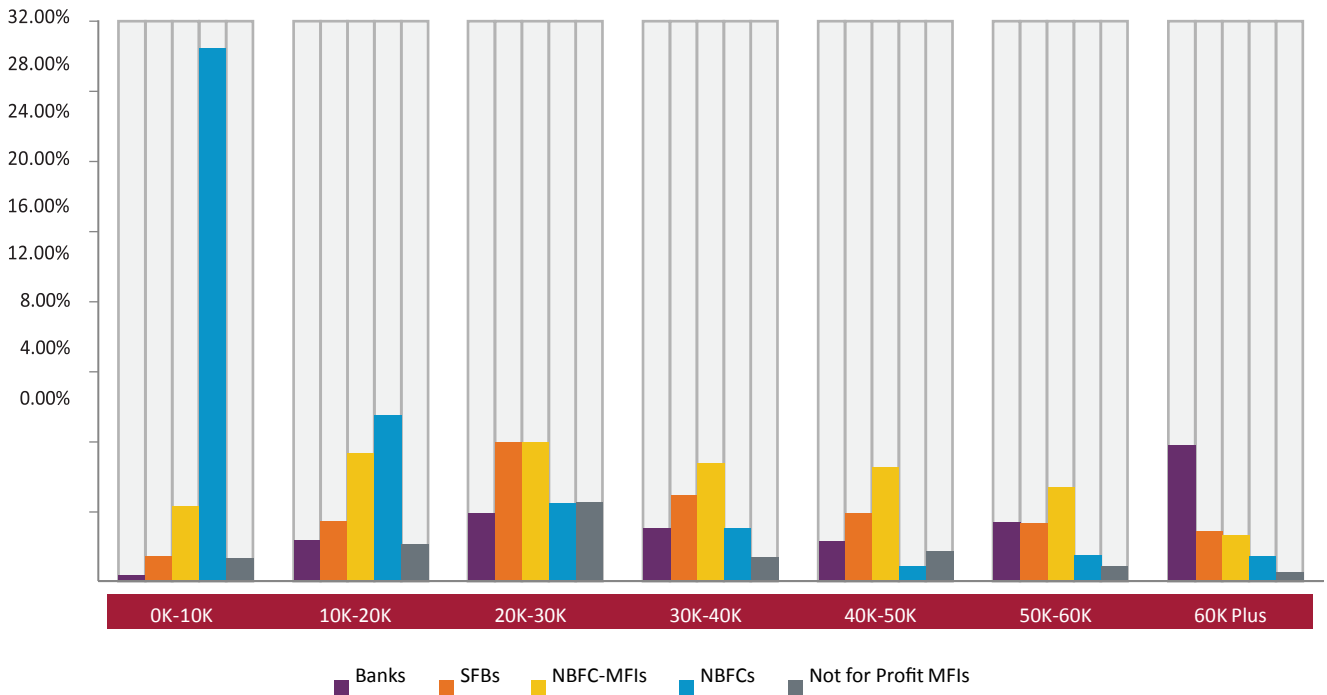
Table-06

- ਉਦਯੋਗ 1+ ਘਾਟੇ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ 20.68% 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- 1-29 ਦਿਨ ਪਿਛਲਾ ਬਕਾਇਆ ਬਕੇਟ ਦਾ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਤੰਬਰ 2020 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਧਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਘਾਟੇ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਡੀਪੀਡੀ ਬਕੇਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੀਓਐੱਸ ਹੈ।

90+ ਘਾਟੇ - 31 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ

Graph-07

Lender Type	0K-10K	10K-20K	20K-30K	30K-40K	40K-50K	50K-60K	60K Plus
Banks	0.36%	2.32%	3.87%	3.03%	2.27%	3.34%	7.74%
SFBs	1.39%	3.40%	7.91%	4.90%	3.86%	3.30%	2.86%
NBFC-MFIs	4.29%	7.26%	7.93%	6.72%	6.45%	5.34%	2.61%
NBFCs	30.37%	9.47%	4.41%	3.00%	0.85%	1.46%	1.40%
Not for Profit MFIs	1.28%	2.12%	4.48%	1.32%	1.71%	0.83%	0.52%

Table-07

- ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘਾਟੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ - ਐੱਮਐੱਫਆਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 90+ ਘਾਟੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 90+ ਘਾਟਾ ਸਾਰੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਅਕਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ 90+ ਘਾਟੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ 90+ ਘਾਟੇ ਛੋਟੇ ਟਿਕਟ ਦੇ ਆਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 0 ਕੇ - 10 ਕੇ ਅਤੇ 10 ਕੇ - 20 ਕੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹਨ।
- ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 60 ਕੇ ਪਲੱਸ ਟਿਕਟ ਆਕਾਰ ਦੀ ਬਕੇਟ ਵਿੱਚ 90+ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

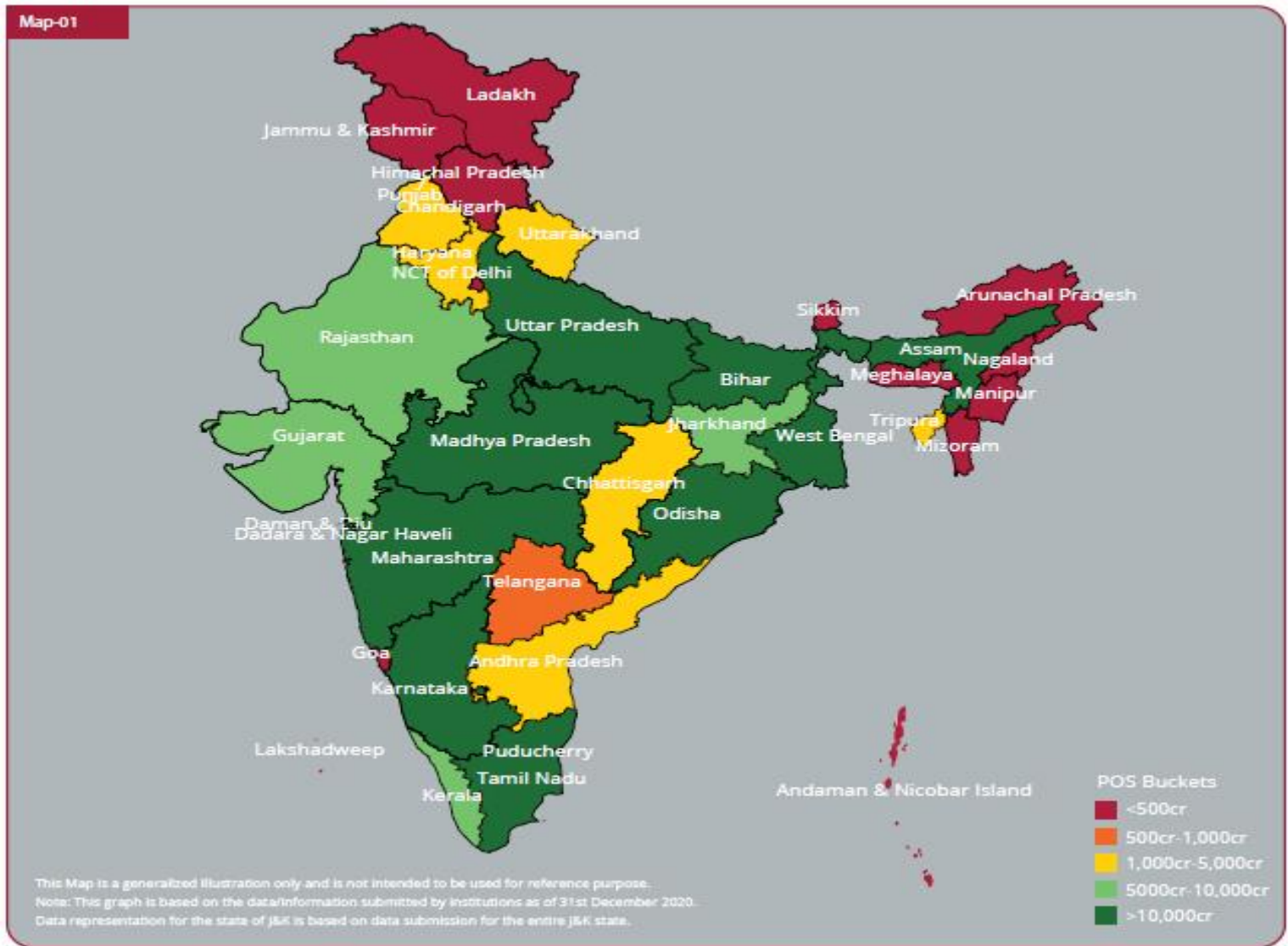
ਨੋਟ: ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੀਓਐੱਸ ਹੈ।

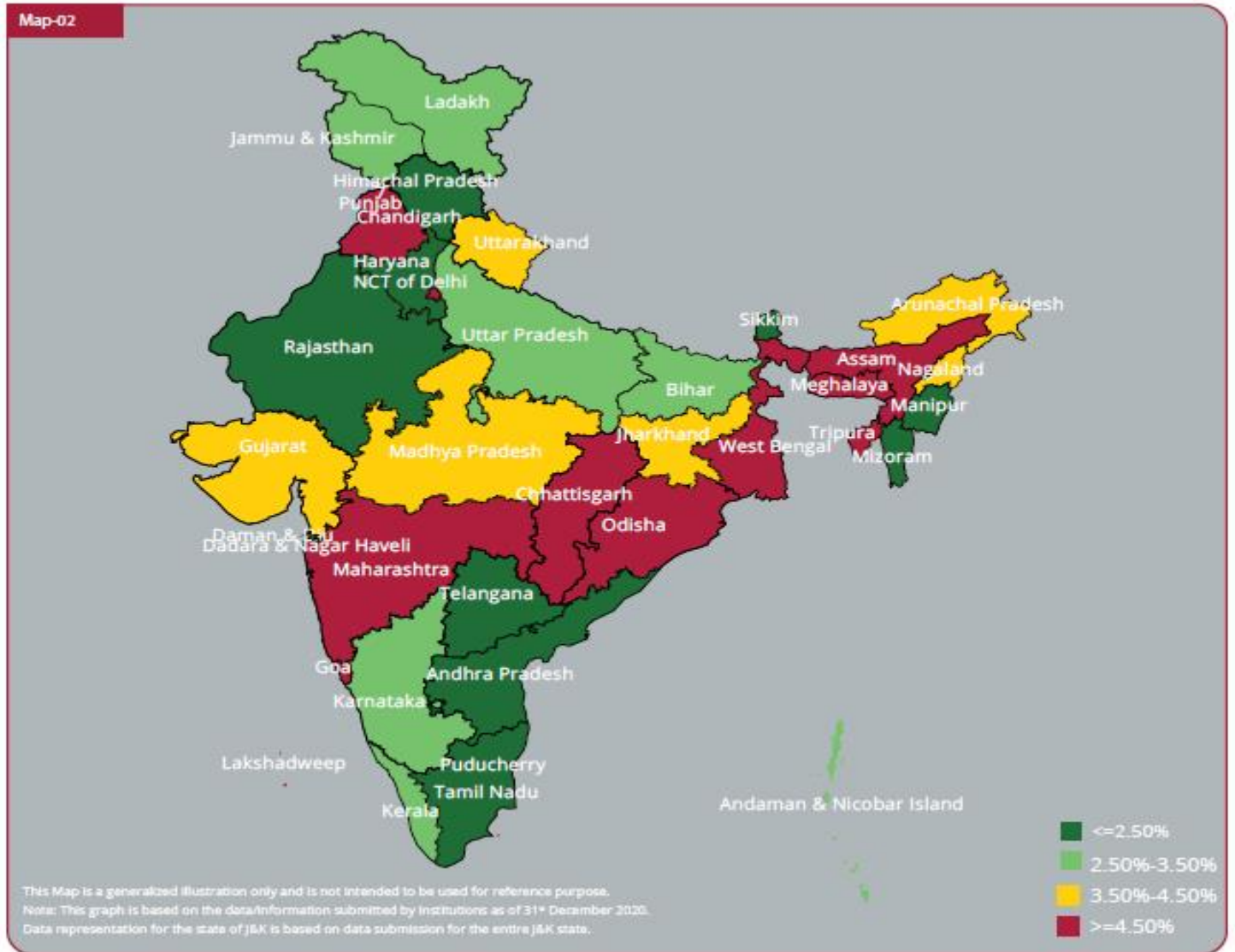
ਭੂਗੋਲਿਕ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ

ਰਾਜ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਇਆ - 31 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ

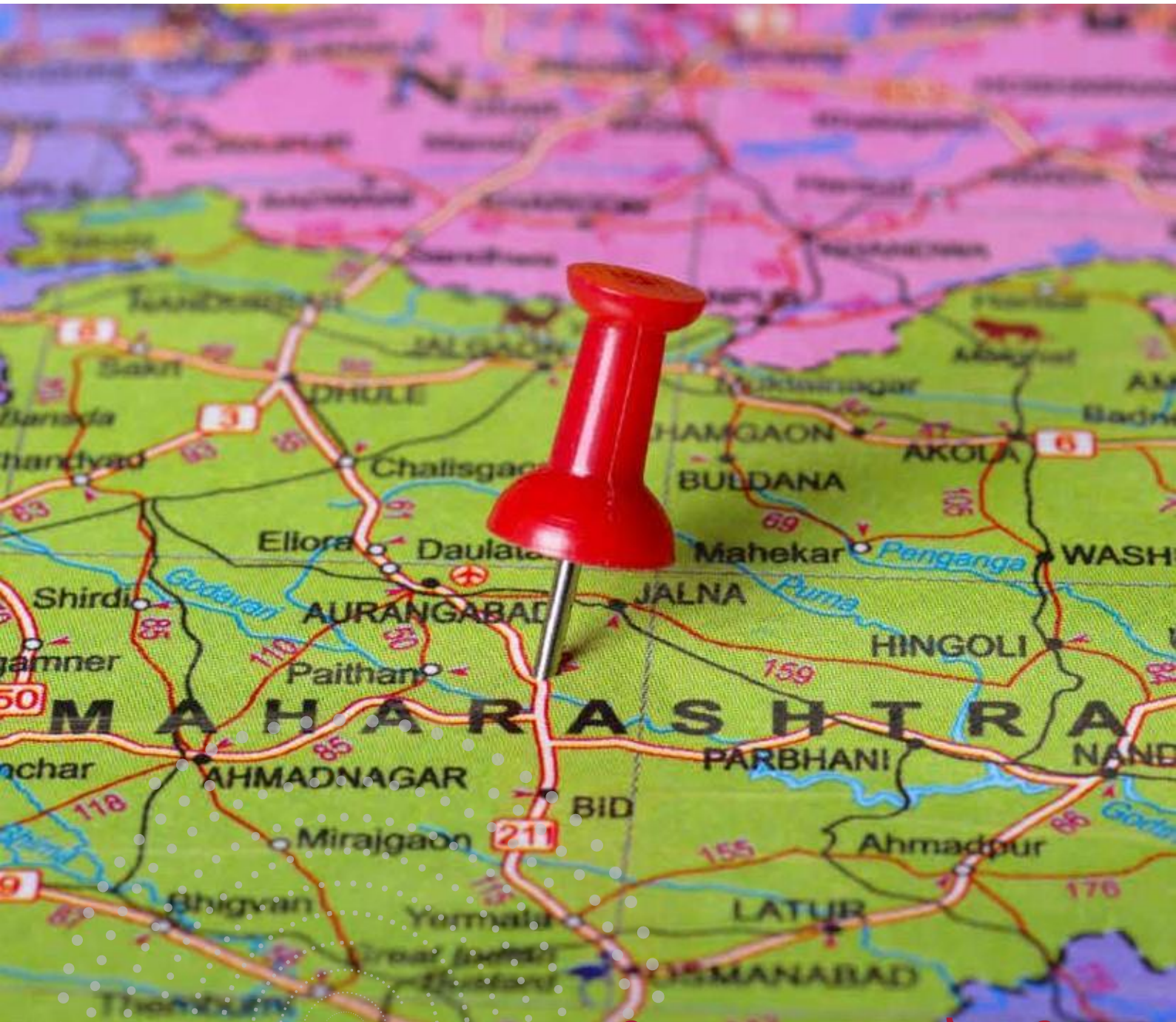
- ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਦਾ ਬਕਾਇਆ 228,818 ਕਰੋੜ ਹੈ।
- ਚੋਟੀ ਦੇ 5 ਰਾਜਾਂ (ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ, ਬਿਹਾਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਨੇ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ 55% ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।
- ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ 5,000 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਪੀਓਐੱਸ ਹੈ।
- ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਾਕੀ ਕੁੱਲ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 15% ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਜ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ 90+ ਘਾਟਾ - 31 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ

- ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ 90+ ਘਾਟਾ ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ 4.96% ਹੈ।
- ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਚੋਟੀ ਦੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ 90+ ਘਾਟਾ 2.36% ਸੀ।
- ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਚੋਟੀ ਦੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 90+ ਘਾਟਾ 8.97% ਸੀ।

ਨੋਟ: ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੀਓਐੱਸ ਹੈ।

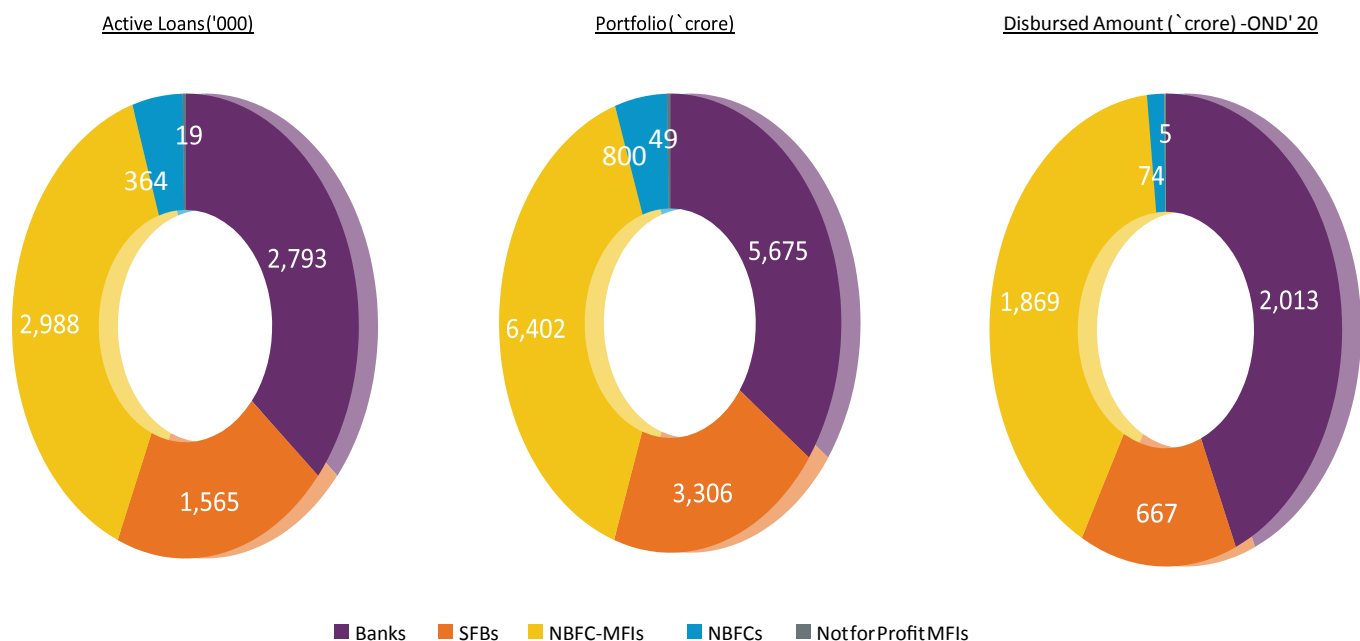

ਵਿਆਪਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰੋਫਾਇਲ: ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ: ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

Graph-08

Maharashtra view as on December 2020	Banks	SFBs	NBFC-MFIs	NBFCs	Not for Profit MFIs	Industry
Active Loans ('000)	2,793	1,565	2,988	364	19	7,729
Portfolio Outstanding (` crore)	5,675	3,306	6,402	800	49	16,232
Market Share in Portfolio Outstanding	35%	20%	39%	5%	1%	100%
Disbursed Amount (` crore) – OND'20	2,013	667	1,869	74	5	4,628
Average Ticket Size (`) – OND'20	27,676	32,643	38,697	40,474	37,186	32,265
30+ Delinquency (POS)	16.30%	19.39%	17.54%	22.59%	43.41%	17.81%
90+ Delinquency (POS)	5.39%	10.59%	9.66%	2.85%	12.46%	8.03%

Table-08

- 31 ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਐਕਟਿਵ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ 7% ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।
- ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ – ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਬਕਾਇਆ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ 39% ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ ਦੇ ਏਟੀਐੱਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ।
- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹੋਰ ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ ਨੇ 90+ ਘਾਟਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ: ਵੰਡ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

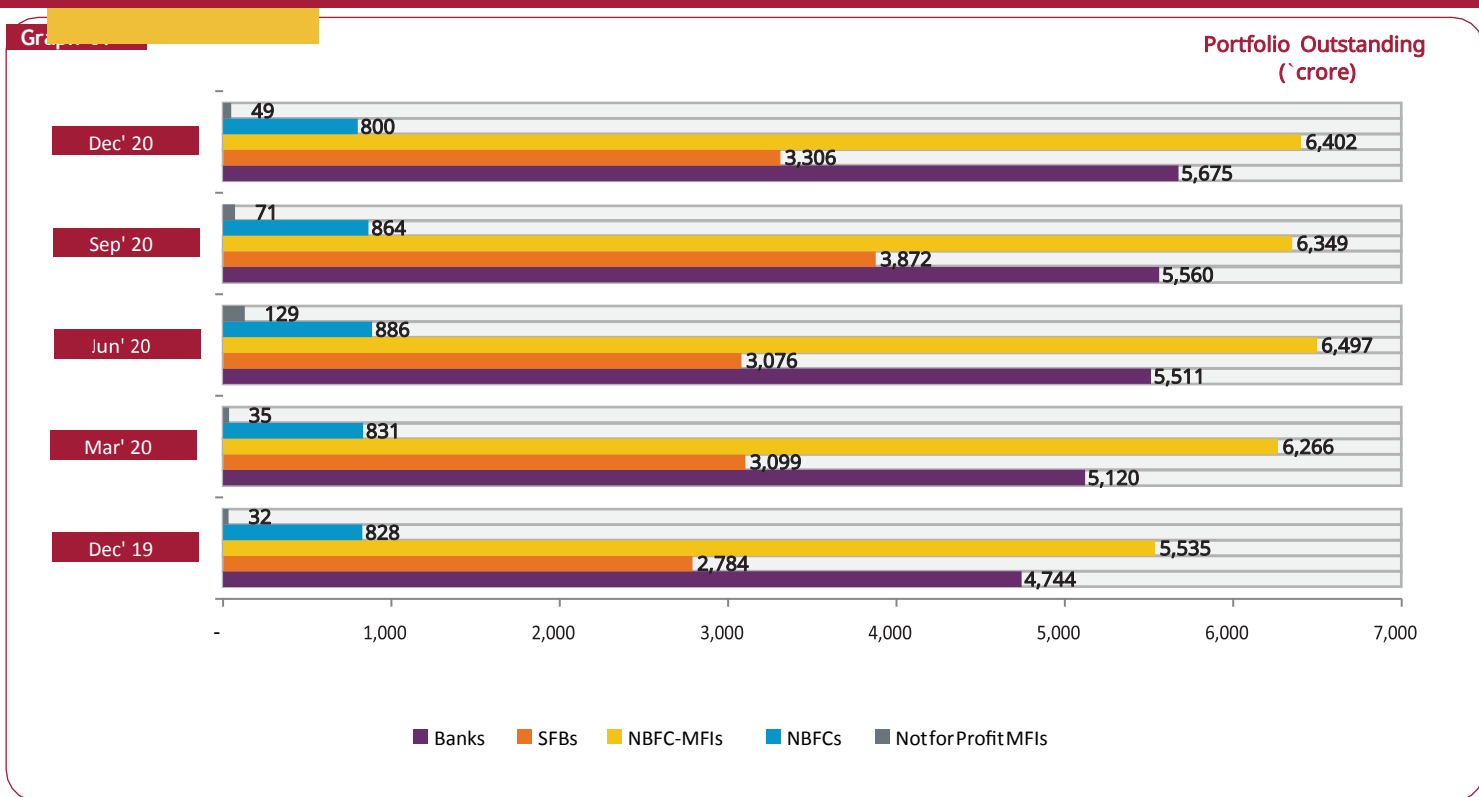
No. of Loans ('000)

Ticket Size	OND' 19	JFM' 20	AMJ' 20	JAS' 20	OND' 20
0K-10K	106	74	6	31	258
10K-20K	154	135	75	145	143
20K-30K	495	486	13	130	315
30K-40K	478	486	14	130	235
40K-50K	187	223	6	95	165
50K-60K	132	154	6	62	151
60K Plus	69	89	5	51	167
Total	1,621	1,647	125	644	1,434

Table-09

- ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 11.5% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ 3% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- 60 ਕੇ ਪਲੱਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਓਐੱਨਡੀ'19 ਤੋਂ ਓਐੱਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ 142% ਦਾ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

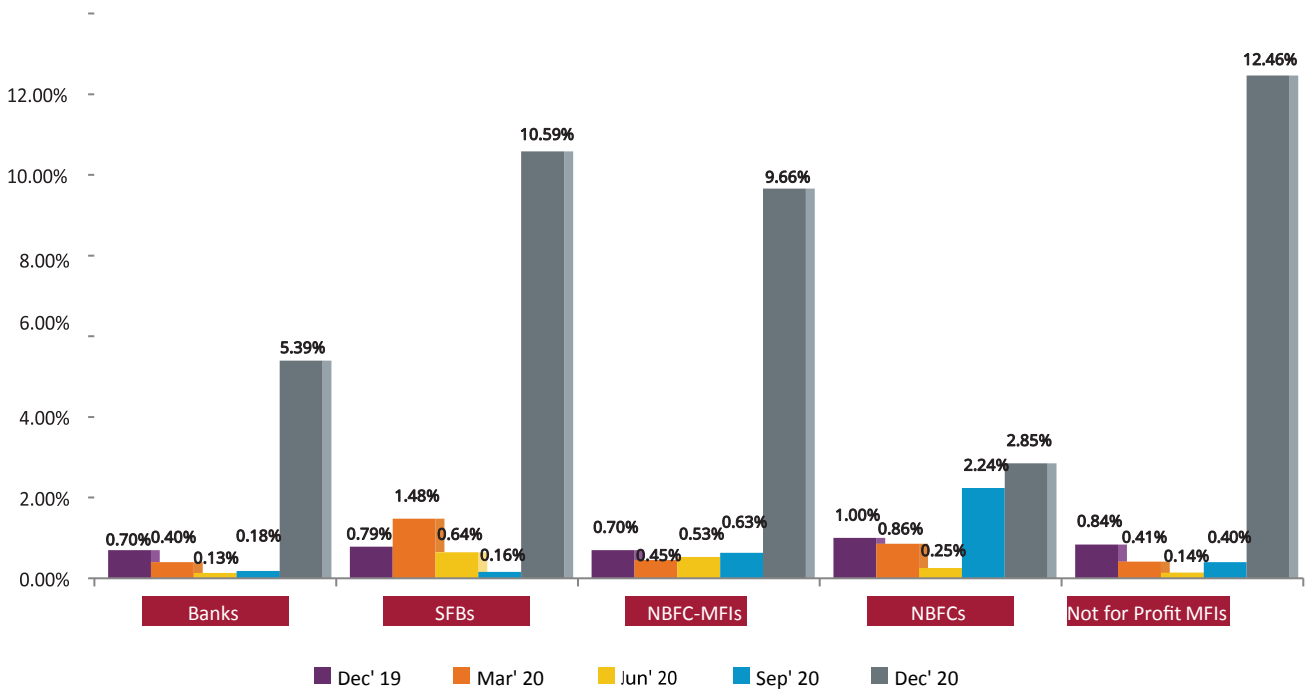
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ: ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਰੁਝਾਨ

- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਦੀ 17% ਵਾਧਾ ਦਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ।
- ਬੈਂਕ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੋਵਿਡ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 2020 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ 2% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਐੱਸਐੱਫਬੀ ਨੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 15% ਦਾ ਨੈਗੇਟਿਵ ਵਾਧਾ ਦੱਖਿਆ ਹੈ।
- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ - ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਦਾ ਮਾਰਕਿਟ ਸ਼ੇਅਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ: 90+ ਘਾਟੇ ਦਾ ਰੁਝਾਨ

Graph-10

- ਹੋਰ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ 90+ ਘਾਟੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ।
- ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਵਾਲੇ ਐੱਮਐੱਫ਼ਆਈ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਾਟਾ 12.46% ਰਿਹਾ।

ਨੋਟ: ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੀਓਐੱਸ ਹੈ।

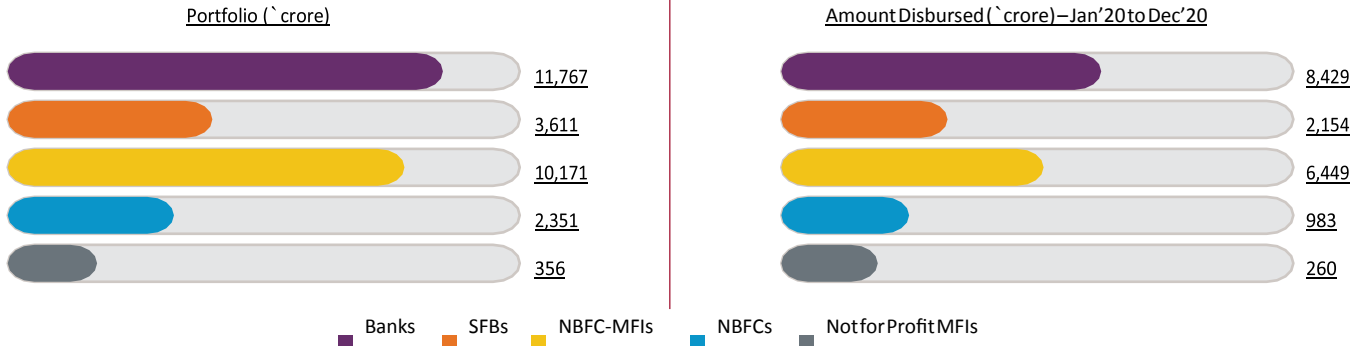

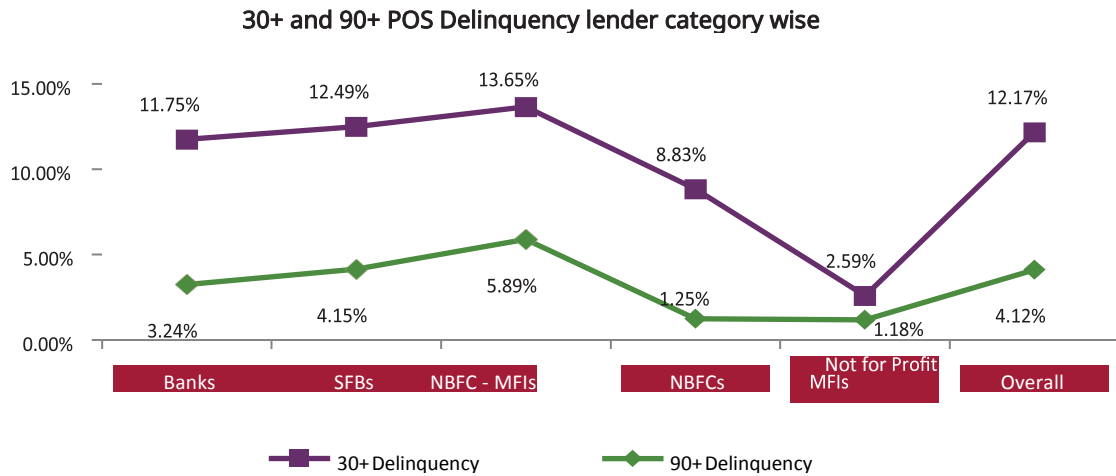
ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ

ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ - ਦਸੰਬਰ 2020 ਸੰਖੇਪ

Graph-11

Graph-12

Aspirational Districts Growth Particulars	December 2017	December 2020	Growth %
Active Customer Penetration ('000)	4,155	7,900	90%
Disbursement Amount (₹ crore)	14,374 *	23,914 **	66%
Active Loans ('000)	6,925	13,299	92%
Portfolio Outstanding (₹ crore)	11,175	28,256	153%
30+ Delinquency	1.54%	12.17%	-
90+ Delinquency	0.75%	4.12%	-

- ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ, ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਇਆ 28,256 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ 42% ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ – ਐੱਮਐੱਫਐੱਫਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 36% ਹੈ।
- ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ – ਐੱਮਐੱਫਐੱਫਸੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 90+ ਘਾਟੇ ਹਨ।
- ਦਸੰਬਰ 2017 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ, ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਇਆ 153% ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ 66% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

Table-10

ਨੋਟ: * ਜਨਵਰੀ 2017 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2017 ਤੱਕ ਵੰਡ

** ਜਨਵਰੀ 2020 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਵੰਡ ਘਾਟੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੈਰਿਐਂਸ ਹੈ।

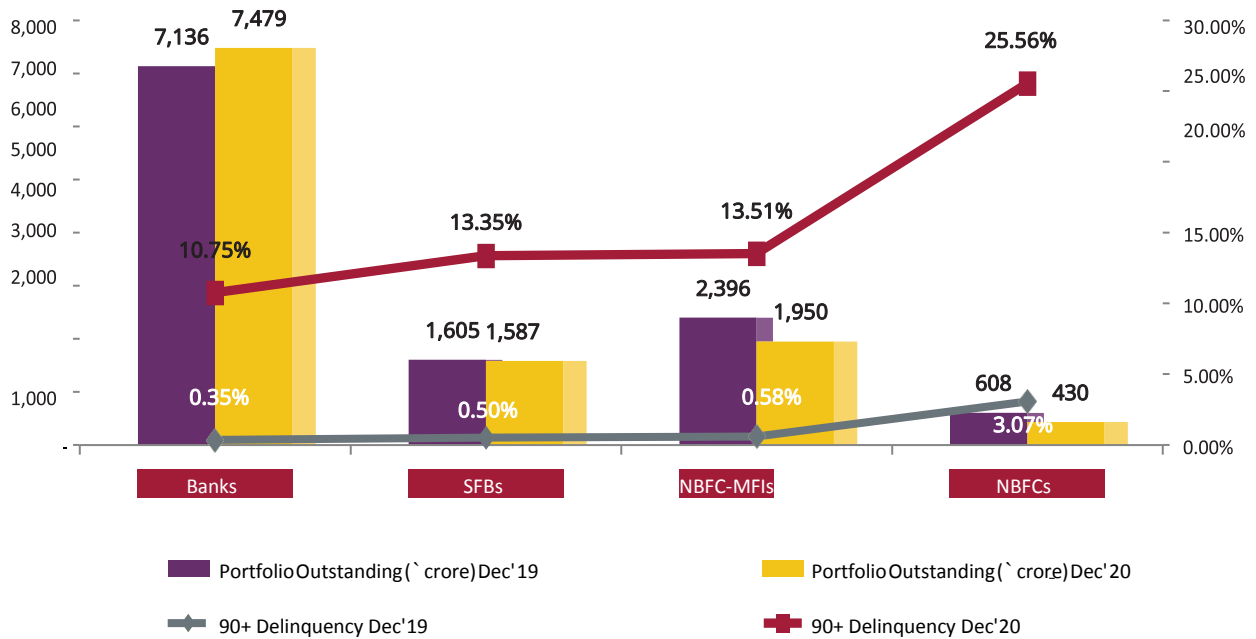

ਅਸਾਮ
ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਅਸਾਮ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ - ਦਸੰਬਰ 2019 ਅਤੇ

Graph-13

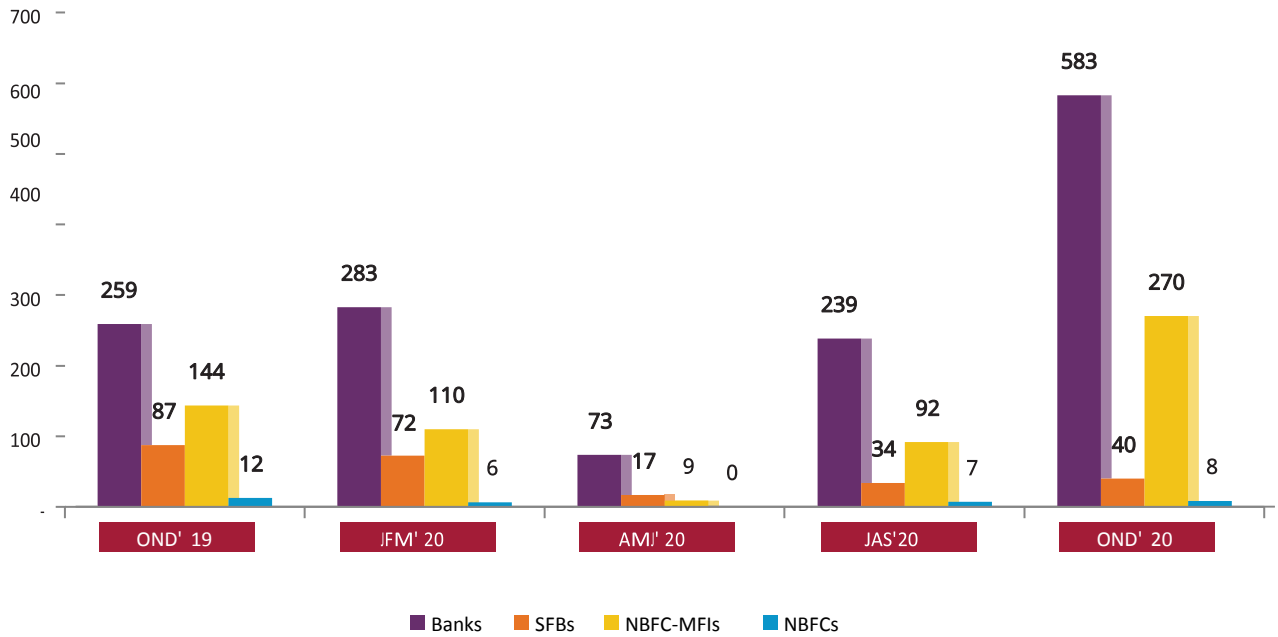
Portfolio Outstanding & 90+ Delinquency

- ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ 5% ਦਾ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।
- ਦਸੰਬਰ 2019 ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਦੇ ਕੁੱਲ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
- ਦਸੰਬਰ 2019 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 90+ ਘਾਟੇ ਵਧੇ ਹਨ।
- ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਦੇ 90+ ਘਾਟੇ ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ 90+ ਘਾਟੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਨ।

ਅਸਾਮ – ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

Graph-14

Average Ticket Size (in `)

Lender Type	OND' 19	OND' 20	Y-o-Y growth rate %
Banks	62,034	31,368	-49%
SFBs	39,932	40,898	2%
NBFC – MFIs	30,734	25,975	-15%
NBFCs	32,989	40,733	23%
Overall ATS of Assam	48,524	30,259	-38%

Table-11

- ਓਐੱਨਡੀ'19 ਤੋਂ ਓਐੱਨਡੀ'20 ਤੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ 79% ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- ਅਸਾਮ ਦੇ ਕੁੱਲ ਏਟੀਐੱਸ 38% ਘੱਟ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਓਐੱਨਡੀ'19 ਵਿੱਚ 48,524 ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ ਓਐੱਨਡੀ'20 ਵਿੱਚ 30,259 ਰਹਿ ਗਏ।

ਐੱਸਆਈਡੀਬੀਆਈ/ ਸਿਡਬੀ ਬਾਰੇ

ਸਮਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸਿਡਬੀ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ 1990 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਡਬੀ ਨੂੰ ਸੂਖਮ, ਲਘੂ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉੱਦਮਾਂ (ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਖੇਤਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ, ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤੀਹਰੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਦਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਬਣਾਈ ਹੈ।

ਵਿਜ਼ਨ 2.0 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਡਬੀ ਨੇ ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇਪਣ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਈਕਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਪਲਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਅਤੇ ਕ੍ਰੀਸਿਡੈਕਸ ਦਾ ਸਿਹਤ ਟੈਕਰ - ਐੱਮਐੱਸਐੱਮਈ ਪਲਸ, ਉਦਯੋਗ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਢੁੱਕਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਲਈ - ਇੰਡਸਟਰੀ ਸਪਾਟਲਾਈਟ ਅਤੇ ਫਿਨਟੈਕ ਲੈਂਡਿੰਗ ਸੈਗਮੈਂਟ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਡਾਟਾ ਇਨਸਾਇਟ ਦੇ ਲਈ ਫਿਨਟੈਕ ਪਲਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਡਬੀ

ਸਿਡਬੀ ਨੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਕੇ ਸੰਮਲਿਤ ਵਿੱਤ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੈਂਕ ਨੇ ਕੁੱਲ ਰੁਪ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ 2020 ਤੱਕ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਨੂੰ 19,871 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਕੁਈਟੀ ਸਹਾਇਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਗਵਰਨੈਂਸ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਕੰਪਲਾਇੰਸ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਟੂਲਜ਼ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਉਦਯੋਗ ਤੱਕ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੇ ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਦੇ 8 ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐੱਸਐੱਫਬੀ/ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਿਡਬੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਸਿਡਬੀ (ਭਾਈਵਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਰਾਹੀਂ) ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀਆਂ ਦੱਚਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣਾ ਮਾਇਕਰੋ ਲੈਂਡਿੰਗ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ ਹੈ। ਪ੍ਰਯਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤਹਿਤ, ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਪਿਰਾਮਿਡ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 50000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਛੋਟੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲੀ ਮਾਡਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਦੱਚਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਕੁਇਟੀ ਬਾਰੇ

ਇਕੁਇਟੀ ਇੱਕ ਗਲੋਬਲ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਿਲੱਖਣ ਅੰਕੜੇ, ਨਵੀਨਤਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮੁਹਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸੁਝ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਐਟਲਾਂਟਾ, ਗਾ, ਵਿਖੇ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਮੱਧ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਦੇ 24 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਇਸਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਟੈਂਡਰਡ ਐਂਡ ਪੂਅਰਜ਼ (ਐੱਸ ਐਂਡ ਪੀ) 500® ਇੰਡੈਕਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਐੱਨਵਾਈਐੱਸਐਈ) ਉੱਤੇ ਈਐੱਫਐੱਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੇ ਕਾਮਨ ਸਟਾਕ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ 11,000 ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ 120 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਾਲ, 2010 ਵਿੱਚ, ਇਕੁਇਟੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੀਆਈਸੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਬਿਊਰੋ ਦੇ 4000 + ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ, ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ, ਐੱਮਐੱਫਆਈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਂਬਰ ਲੱਖਾਂ ਭਾਰਤੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। 2014 ਵਿੱਚ, ਇਕੁਇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਫਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਹੋਰ ਪਸਾਰੇ। ਇਕੁਇਟੀ ਐਨਾਲਿਟਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ - ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਕਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਨੇਕੇ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ

The ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਪਲਸ (ਰਿਪੋਰਟ) ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ (ਇਕੁਇਟੀ) ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ, ਯੂਜ਼ਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦਸੰਬਰ 2020 ਤੱਕ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜੋ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀਆਂ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕੁਇਟੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਢੁੱਕਵੀਂ ਦੇਖਭਾਲ ਅਪਣਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫਾਈਨਾਂਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਲਤ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕੁਇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ/ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਈ ਨਾ ਹੀ ਇਕੁਇਟੀ, ਰਿਪੋਰਟ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਨਿਰਭਰਤਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਅਜਿਹੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ, ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਨੂੰ (i) ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ (ii) ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਖੁਦ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 2005, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 2006, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 2006 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨਕਲ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

CONTACT DETAILS

ਇਕੁਇਫੈਕਸ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ
ਯੂਨਿਟ ਨੰਬਰ - 931, ਤੀਜੀ ਮੰਜਲ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੰ: 9,
ਸੇਲੀਟੇਅਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਾਰਕ, ਅੰਧੇਰੀ ਘਾਟਕੋਪਰ ਲਿੰਕ ਰੋਡ, ਅੰਧੇਰੀ
(ਪੂਰਬੀ), ਮੁੰਬਈ - 400 093
ਟੋਲ ਫ੍ਰੀ ਨੰਬਰ.: 1800 2093247 ecissupport@equifax.com

ਸਮਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
ਸਵਾਵਲੰਬਨ ਭਵਨ, ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ ਸੀ - 11, 'ਜੀ' ਬਲਾਕ,
ਬਾਂਦਰਾ ਕੁਰਲਾ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਬਾਂਦਰਾ (ਪੂਰਬ),
ਮੁੰਬਈ - 400 051 ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
ਟੋਲ ਫ੍ਰੀ ਨੰਬਰ.: 1800 226753
www.sidbi.in/en

